

Motie is aangenomen met in achtname van de kanttekening dat de fractie van NieuwDemocratischZeist geacht wordt tegen te hebben gestemd



### **Motie: Transparante burgerparticipatie**

De gemeenteraad in vergadering bijeen op 4 december 2018 behandelende het raadsvoorstel Maaltijd van Zeist (18RV080)

#### **Overwegende dat:**

- In de gemeente Zeist met de Maaltijd van Zeist op een innovatieve manier een belangrijke stap voorwaarts is gezet in het betrekken van inwoners bij het concreet invullen van het Hoofdlijnenakkoord;
- Daarnaast zeer wenselijk is dat vanaf heden bij het opstellen van de kaders voor ieder nieuw raadsvoorstel op de meest geëigende maar ook zo groot mogelijke wijze invulling wordt gegeven aan de burgerparticipatie;
- In het Raadsvoorstel De Maaltijd van Zeist (18RV080) in de paragraaf '1. Goed bestuur in een betrokken samenleving' wordt gesteld dat *'(Ook) communicatie over participatieprocessen soms ervaren wordt als onduidelijk'*;
- Dit kan worden voorkomen door in de kaderstelling de beoogde burgerparticipatie goed te beschrijven, en vervolgens ook in overeenstemming daarmee te werken. Ook voor de relatie 'gemeente' – inwoners is dit van groot belang.
- Er ook (vooral technische) Raadsvoorstellen zijn waar burgerparticipatie niet (altijd) aan de orde is;
- De Nationaal ombudsman een 'Participatiewijzer' heeft opgesteld (zie Bijlage en [https://www.nationaleombudsman.nl/system/files/infomateriaal/participatiewijzer\\_februari\\_2014.pdf](https://www.nationaleombudsman.nl/system/files/infomateriaal/participatiewijzer_februari_2014.pdf)), bedoeld om aan het proces van Burgerparticipatie goed inhoud en vorm te geven;

#### **Verzoekt het college:**

- In de toekomst bij het opstellen van de kaders voor nieuwe (daartoe geëigende) Raadsvoorstellen, nota's en visies transparant te beschrijven op welke manier de burgerparticipatie, overeenkomstig deze Participatiewijzer (dan wel andere, vergelijkbare bronnen), zal plaatsvinden en vervolgens in overeenstemming hiermee te werken;
- De gemeenteraad en de samenleving direct daarna te informeren tot welke manier van burgerparticipatie waartoe is besloten.

En gaat over tot de orde van de dag.

Pieter Verolme

ChristenUnie/SGP

Bijlage: Participatiewijzer

## Bijlage: Participatiewijzer

### Inleiding

Burgerparticipatie omvat alle methoden om burgers bij gemeentelijk beleid te betrekken. Het gaat daarbij zowel om de inbreng van burgers op het moment dat er nog beleidsruimte is als om de wettelijke inspraakprocedure.

Burgerparticipatie kent veel verschijningsvormen, variërend van het verstrekken van informatie aan burgers, het raadplegen van burgers, het vragen van advies aan burgers, burgers die samen met de gemeente beslissen tot – de meest vergaande vorm – burgers die zelf beslissen.

Ook de wettelijke inspraakprocedure is een vorm van burgerparticipatie. Welke vorm een gemeente ook kiest, de Nationale ombudsman vindt het belangrijk dat er altijd sprake is van zorgvuldige, en daarmee behoorlijke participatie.

Deze Participatiewijzer geeft een overzicht van tien belangrijke spelregels voor behoorlijke participatie. Deze spelregels zijn een handreiking voor zowel gemeente als burger, om deze behoorlijke participatie in de dagelijkse praktijk in te vullen.

Voor de Nationale ombudsman zijn de spelregels het kader waaraan hij in concrete gevallen de behoorlijke burgerparticipatie kan toetsen. De spelregels zijn geen aanvullende rechtsregels waarop burgers zich voor de rechter kunnen beroepen.

### Wat is behoorlijke participatie?

In een behoorlijk participatieproces zijn de volgende drie belangrijke elementen te onderscheiden:

- 🗨️ Het is van belang dat bij de voorbereiding goed wordt nagedacht over de vorm van participatie die wordt gekozen: maak heldere keuzen vooraf.
- 🗨️ De gemeente moet ook echt geïnteresseerd zijn in en waarde hechten aan de bijdrage van de burger: zorg voor een constructieve houding.
- 🗨️ Een goede informatievoorziening tijdens het hele participatieproces is cruciaal voor het welslagen ervan: zorg voor actieve en adequate informatieverstrekking.

### Heldere keuzen vooraf

- 1 De gemeente motiveert of en zo ja hoe ze burgers betreft bij beleids- en besluitvorming. Criteria daarbij zijn: heeft het invloed op de leefomgeving en is er ruimte voor participatie. Deze motivering maakt de gemeente desgevraagd kenbaar.
- 2 De gemeente maakt participatie een vast onderdeel van het politieke en bestuurlijke besluitvormingstraject.
- 3 De gemeente gaat zeer terughoudend om met de mogelijkheid participatie te beperken vanwege het algemeen belang. Kiest de gemeente er toch voor burgerparticipatie te beperken dan moet ze deze keuze motiveren.
- 4 De gemeente bepaalt, voordat het participatietraject van start gaat, welke rol de burger krijgt:
  - meebeslissen;
  - coproduceren;
  - adviseren;
  - raadplegen;
  - informeren.
- 5 De gemeente zorgt voor een zorgvuldig vormgegeven participatieproces. Dit betekent dat de gemeente expliciet maakt:
  - welk onderwerp ter discussie staat;
  - wie ze bij de beleids-/besluitvorming betreft, dus wie de belanghebbenden zijn;
  - op welke wijze ze het participatieproces inricht, zo mogelijk in overleg met de belanghebbenden;
  - op welke wijze ze de burger het best kan bereiken, bijvoorbeeld per brief, via de media of huisbezoek. Voor welke wijze ze kiest is mede afhankelijk van de rol die de burger heeft gekregen in het participatieproces.

### Constructieve houding

- 6 De gemeente is oprecht geïnteresseerd in hetgeen burgers naar voren brengen en laat dat merken in woord en daad. Van burgers mag een constructieve bijdrage worden verwacht.
- 7 De gemeente weegt de inbreng van burgers mee in de uiteindelijke beslissing en maakt dat zichtbaar.
- 8 De gemeente levert extra inspanning om alle belanghebbenden actief te betrekken, dus ook degenen die zich niet meteen in eerste instantie zelf aanmelden.

## Informatieverstrekking

- 9 De gemeente informeert de burger tijdig en volledig over het onderwerp van participatie, hun rol en de manier waarop het participatieproces vorm krijgt.
- 10 De gemeente informeert burgers gedurende het participatietraject regelmatig over wat er gebeurt met hun inbreng. De inbreng van burgers wordt schriftelijk vastgelegd. De gemeente informeert burgers ook over lang stilliggen, uitstel of wijziging van voornemens of plannen van de gemeente. De gemeente motiveert haar besluit waarbij ze aandacht besteedt aan de door burgers naar voren gebrachte (tegen)argumenten.

de Nationale  
ombudsman

## Participatiewijzer

Tien spelregels voor behoorlijk omgaan met inbreng en inspraak van burgers

Deze Participatiewijzer behoort bij het rapport 'We gooien het de inspraak in' (rapport 2009/180 van 17 september 2009) van de Nationale ombudsman. Het rapport kunt u raadplegen op [www.nationaleombudsman.nl](http://www.nationaleombudsman.nl) of opvragen via de afdeling Communicatie van de Nationale ombudsman, (070) 356 36 79.

de Nationale  
ombudsman

De Nationale ombudsman  
Postbus 93122  
2509 AC Den Haag  
Telefoon (070) 356 35 63  
[www.nationaleombudsman.nl](http://www.nationaleombudsman.nl)



februari 2014